

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/e-booki/197088,Dzieje-najnowsze-w-literaturze-polskiej-Szkice-o-wspolczesnej-poezji-i-prozie.html>
05.05.2024, 08:10

Dzieje najnowsze w literaturze polskiej. Szkice o współczesnej poezji i prozie

***Dzieje najnowsze w literaturze polskiej.
Szkice o współczesnej poezji i prozie,***
**red. Antoni Buchała, IPN, Fundacja
Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa
2019, 328 s., ISBN: 978-83-8229-931-1
(epub), 978-83-8229-932-8 (mobi)**

Seria wydawnicza: Literatura i Pamięć
Patronat Honorowy Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

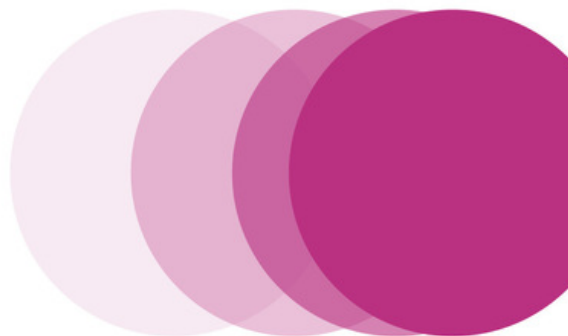
Literatura jako ważny czynnik kształtujący zbiorową pamięć narodu zawsze była obecna w świadomości polskich czytelników. Aby jednak stworzyć wspólny kanon wiedzy o historii i wspólnotową wrażliwość, ukształtowaną w dużej mierze przez obcowanie z dziełami o ponadczasowej wartości, konieczna jest obecność wybitnych twórców i ich dzieł już na poziomie kanonu lektur szkolnych. Polska szkoła po roku 1989 systematycznie uzupełnia braki będące pozostałościami po minionym systemie, równocześnie włączając do czytelniczego obiegu nowe pozycje, ważne z punktu widzenia zbiorowej pamięci.

W 1991 r. nakładem wydawnictwa Ossolineum ukazała się antologia wypisów z literatury XX w. pod redakcją Bożeny Chrzęstowskiej. Książka ta, *zatytułowana Literatura współczesna „źle obecna” w szkole*, nawiązywała do szkicu Marii Danilewicz-Zielińskiej *Literatura źle widziana* oraz zbiorowej książki pod redakcją Janusza Sławińskiego i Romana Zimanda *Literatura źle obecna (rekonesans)*, zawierającej materiały konferencji naukowej z października 1981 r., które ukazały się w wydawnictwach emigracyjnych jeszcze w latach osiemdziesiątych.

Tom, który oddajemy do rąk Czytelników, w pewnym sensie wpisuje się w zapoczątkowany

DZIEJE NAJNOWSZE
W LITERATURZE POLSKIEJ
Szkice o współczesnej poezji i prozie

PROGRAM
WSPIERANIA
PAMIĘCI
NARODOWEJ

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Dzieje najnowsze w literaturze polskiej. Szkice o współczesnej poezji i prozie

przez tę antologię proces wypełniania białych plam na mapie literatury polskiej, a jego autorzy czują się z jednej strony dłużnikami, z drugiej kontynuatorami pięknej idei rekomendowania dzieł niesłusznie odrzuconych szerokim kręgom czytelniczym.

Czy literatura polska może na powrót odbudować w umysłach młodych Polaków wiedzę o współczesnej Polsce? Rozbudzić w sercach dumę z jej osiągnięć i imperatyw duchowej odnowy? Czy, parafrazując tezę Wojciecha Kudyby z tekstu o poezji Wojciecha Wencła, uda się odzyskać Polskę dla polskiej szkoły – dzięki literaturze właśnie?

A raczej: czy uda się uformować młodych Polaków na obywateli, którzy Polskę suwerenną, świadomą swych wartości i stojących przed nią wyzwań, zdolni będą w swych sercach i umysłach pomieścić i unieść?

Gdyby autorzy nowej podstawy programowej z języka polskiego i autorzy tekstów zamieszczonych w tym tomie nie mieli tej nadziei, książka nasza nigdy by nie powstała.

(ze wstępu Antoniego Buchały)

Książka Dzieje najnowsze w literaturze polskiej świetnie wypełni swą podstawową funkcję: z pożytkiem sięgną po nią nauczyciele, którzy będą poszukiwać inspiracji, jak najlepiej poprowadzić lekcję o książkach dotąd w praktyce edukacyjnej nieobecnych. Poloniści zaczerpną także z zamieszczonych w zbiorze szkiców wiele wzorów lektury – odpowiedzialnej, dociekliwej, odkrywczej. W szerszym planie książka ta może uzmysłwić, jak intrygującą przygodą intelektualną i duchową może być szkolna lektura ważnych tekstów. Nie zawężyłbym jednak pożytków z lektury do wymiaru dydaktycznego. Jestem przekonany, że książka dotyczy kwestii najważniejszych dla humanistyki: mechanizmów pamięci, jej indywidualnego i wspólnotowego wymiaru, odkrywania terytoriów zapomnianych i skazywanych na zapomnienie, a także roli literatury w tych procesach. Problemy zostały ukazane na przykładzie wybitnych (a często niedocenionych) dzieł literatury polskiej ostatniego stulecia, czytelnik otrzymał więc propozycję swoistego aneksu do dziejów kultury polskiej.

(z recenzji dr. hab., prof. UAM Wiesława Ratajczaka)

Należy podkreślić zasadniczą zgodność omawianego tomu z intencjami nowej podstawy programowej języka polskiego oraz z założeniami serii „Literatura i Pamięć”. Z jednej strony książka będzie pomocą dla polonistów mających ambicję ponownego związania języka polskiego (literatury) z wiedzą o historii w ramach zakładanej przez podstawę programową koordynacji między tymi dwoma przedmiotami. Z drugiej strony charakter opracowania czyni go użyteczną lekturą pomocniczą dla nauczycieli historii, którym umożliwia dodanie do kursu złożonego z dat i faktów atrakcyjnego materiału literacko-historycznego, pobudzającego wyobraźnię i myślenie historyczne oraz sprzyjającego utrwalaniu wiedzy zdobytej przy lekturze podręczników historii i źródeł historycznych sensu stricto. Poszczególne teksty tomu mają ponadto walory wzorcowe jako popularnonaukowe opracowania historycznoliterackie dla nauczycieli, uzdolnionych humanistycznie uczniów i studentów, a także dla zwykłych

miłośników literatury i historii.

(z recenzji prof. dr. hab. Andrzeja Waśki)

PLIKI DO POBRANIA

[Dzieje najnowsze w literaturze polskiej. Szkice o współczesnej poezji i prozie \(epub\) \(epub, 1.23 MB\)](#)
[31.01.2024 11:00](#)

[Dzieje najnowsze w literaturze polskiej. Szkice o współczesnej poezji i prozie \(mobi\) \(mobi, 719.8 KB\)](#)
[31.01.2024 11:00](#)